Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Opis archiwalny
Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
archiwistyka, biurowość i cyfryzacja

Specjalność
-

Jednostka organizacyjna
Instytut Historii i Archiwistyki

Poziom studiów
II stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Cykl dydaktyczny
2025/26

Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się
Zaliczenie na ocenę

Języki wykładowe
polski

Obligatoryjność
Obowiązkowy

Blok zajęciowy
Przedmioty ogólne/obligatoryjne

Koordynator zajęć	Monika Cołbecka
Prowadzący zajęcia	Monika Cołbecka

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	Zaliczenie na ocenę **Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia** • Ćwiczenia laboratoryjne: 30, Zaliczenie na ocenę	3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	W ramach kursu studenci poznają zagadnienia związane z opisem informacyjnym archiwów i materiałów archiwalnych na każdym poziomie hierarchicznej budowy zasobu. Student zapozna się z ewolucją metodyki opisu od pomocy archiwalnych tradycyjnych (zgodnych i nie zgodnych ze strukturą zasobu archiwalnego), po powstanie standardów międzynarodowych i krajowych, aż po elektroniczne bazy danych. W części praktycznej kursu, studenci będą samodzielnie tworzyć opisy informacyjne dla różnego typu materiałów archiwalnych, na różnych poziomach we współcześnie wykorzystywanym przez archiwa państwowe Zintegrowanym Systemie Informacji Archiwalnej oraz wykorzystywanym przez archiwa społeczne Otwartym Systemie Archiwizacji.

Wymagania wstępne

Podstawowa znajomość terminologii archiwalnej, a także zasady opracowania materiałów archiwalnych.
Potrafi stosować terminologię archiwalną i zna podstawowe funkcje archiwów.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Ma wiedzę na temat zasad opisu archiwaliów z uwzględnieniem hierarchicznej struktury zasobu archiwalnego	K_W01	Projekt grupowy, Aktywność, Zadania laboratoryjne
W2	Ma wiedzę dotyczącą standardów opisu archiwalnego	K_W06, K_W07	Projekt grupowy, Aktywność, Zadania laboratoryjne
W3	Zna najnowsze systemy informacyjno-wyszukiwawcze stosowane w archiwach	K_W07	Projekt grupowy, Aktywność, Zadania laboratoryjne
Umiejętności:			
U1	Potrafi wykorzystać międzynarodowe i krajowe standardy opisu archiwalnego do budowania opisów archiwalnych na wszystkich poziomach struktury zasobu archiwalnego	K_U01, K_U06	Zadania laboratoryjne
U2	Potrafi korzystać ze Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej oraz Otwartego Systemu Archiwizacji przy opracowaniu zasobu archiwalnego na wszystkich poziomach ich hierarchicznej struktury – od archiwum aż po dokument i informację nań się składające	K_U02, K_U03	Zadania laboratoryjne
U3	Posiada kompetencje cyfrowe, umiejętność wykorzystania oprogramowania do opracowania opisów informacyjnych materiałów archiwalnych	K_U07	Zadania laboratoryjne
Kompetencji społecznych:			
K1	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej archiwisty, systematycznego dokształcania się oraz przestrzegania zasad etyki zawodu	K_K01	Projekt grupowy, Aktywność, Zadania laboratoryjne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	Rozumie wagę informowania społeczeństwa o archiwach i archiwaliach w przestrzeni wirtualnej	K_K04	Projekt grupowy, Aktywność, Zadania laboratoryjne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Standaryzacja opisu archiwalnego	W2, U1, K1, K2	Ćwiczenia laboratoryjne
2.	Opis informacyjny na poziomie sieci archiwalnej	W1, U1, K2	Ćwiczenia laboratoryjne
3.	Opis informacyjny na poziomie archiwum i zespołu archiwalnego	W1, U1, K2	Ćwiczenia laboratoryjne
4.	Opis informacyjny na poziomie jednostki archiwalnej i dokumentu	W1, U1, K2	Ćwiczenia laboratoryjne
5.	Otwarty System Archiwizacji – charakterystyka i zastosowanie systemu	W1, W3, U1, U2, U3	Ćwiczenia laboratoryjne
6.	Otwarty System Archiwizacji – obsługa systemu	U1, U2, U3	Ćwiczenia laboratoryjne
7.	Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (ZoSIA) - charakterystyka i zastosowanie systemu	W1, W3, U1, U2, U3	Ćwiczenia laboratoryjne
8.	Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (ZoSIA) – dokumentacja aktowa – obsługa systemu	U1, U2, U3	Ćwiczenia laboratoryjne
9.	Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (ZoSIA) – dokumentacja fotograficzna, dźwiękowa, filmowa – obsługa systemu	U1, U2, U3	Ćwiczenia laboratoryjne
10.	Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (ZoSIA) kartograficzna, techniczna, materiały ulotne – obsługa systemu	U1, U2, U3	Ćwiczenia laboratoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia laboratoryjne	Wykład, Dyskusja, Ćwiczenia laboratoryjne, Projekt

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia laboratoryjne	Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną: • aktywność; • prawidłowe wykonanie zadań w Zintegrowanym Systemie Informacji Archiwalne i Otwartym Systemie Archiwizacji; • przygotowanie projektu grupowego – prezentacji dotyczącej opisu informacyjnego na wskazanym poziomie. Praca powinna zawierać takie elementy jak: • wskazanie elementów, z których opis na danym poziomie może się składać; • prezentacja wybranych tradycyjnych pomocy ewidencyjno-informacyjnych, które opisują zasób na danym poziomie; • porównanie pomocy i wskazanie różnic między nimi; • przedstawienie bibliografii przedmiotu.

Literatura

Obowiązkowa

1. Zarządzenie Nr 10 z 30 stycznia 2018 r. w sprawie eksploatacji Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnej ZoSIA w archiwach państwowych (zm.: Zarządzenie Nr 8 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 10 czerwca 2021 r.).
2. Zarządzenie Nr 8 z 30 stycznia 2018 r. w sprawie inwentaryzacji materiałów archiwalnych oraz sporządzania i zatwierdzania elektronicznych inwentarzy archiwalnych dla zespołów (zbiorów) w archiwach państwowych
3. Zarządzenie Nr 7 z 30 stycznia 2018 r. w sprawie ewidencjonowania zasobu archiwalnego w archiwach państwowych (zm.: Zarządzenie Nr 33 z 29 marca 2018 r.)
4. Zarządzenie Nr 19 z 7 października 2016 r. w sprawie powołania Komitetu Sterującego do spraw realizacji projektu Zintegrowany System Informacji Archiwalnej (ZoSIA). (nie obowiązuje na podstawie Zarządzenia nr 16 z 31 stycznia 2018 r.)
5. Pismo Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 6 czerwca 2000 r. w sprawie zaleceń dotyczących opracowania informatora o zasobie archiwum państwowego.
6. Zbiór przepisów archiwalnych wydanych przez naczelnego dyrektora archiwów państwowych w latach 1952-2000, wybór i opracowanie M. Tarakanowska i E. Rosowska, Warszawa 2001.
7. Pismo okólne nr 4 z 12 czerwca 1982 r. Wskazówki metodyczne do opracowania przewodnika po zasobie archiwum.
8. Zarządzenie nr 3 z 26 stycznia 1974 r. w sprawie sporządzania indeksów do inwentarzy archiwalnych.
9. Cołbecka M., Usługi informacyjne archiwów, Warszawa 2025.
10. Kroll B., Sporządzanie podstawowych systematycznych archiwalnych pomocy informacyjnych do najnowszych materiałów archiwalnych. Rozwiązania i propozycje, „Archeion", t. 78, 1984, s. 45–102.
11. Kwiatkowska W., Metodyka opracowania zasobu archiwalnego ze szczególnym uwzględnieniem akt spraw, Toruń 2016.
12. Markowska E., Problem analizy i opisu treści jednostek archiwalnych w polskiej literaturze naukowej, Archiwista Polski, 2010, nr 2 (58).
13. Ohryzko-Włodarska Cz., Pomoce informacyjne w archiwach. Stan obecny i perspektywy na przyszłość, „Archeion", t. 68, 1979, s. 87–97.
14. Piechota R., Pomoce archiwalne - stan obecny i perspektywy, Archeion, t. 67, 1979, s. 53–71.
15. Robótka H., Opracowanie i opis archiwaliów, Toruń 2010.
16. Ryszewski B., Przegląd oraz tematyka pomocy archiwalnych polskich i obcych opublikowanych w ostatnim ćwierćwieczu, „Archeion", t. 88, 1990, s. 7–21.
17. Stebelski A., Sumariusz jako naukowa pomoc ewidencyjna w archiwum, Archeion, t. 24, 1955, s. 142–175.
18. Kwiatkowska W., Ogólne uwagi dotyczące Normy opisu materiałów archiwalnych w archiwach państwowych NOMA wersja 0.1, „Archiwista Polski", 2016, nr 1, s. 71–75.
19. Laszuk A., Standardy międzynarodowej rady archiwów – od praktyki do teorii? [w:] Toruńskie konfrontacje archiwalne, t. 2, Teoria archiwalna wczoraj – dziś – jutro, red. i wprow. W. Chorążyczewski i A. Rosa, Toruń 2011, s. 227-446.
20. Symposia archivistica, t. 3. Standaryzacja opisu archiwalnego, red. J. Bednarek i P. Perzyna, Warszawa 2016.
21. ISAD (G): General International Standard Archival Description. Międzynarodowy standard opisu archiwalnego. Część ogólna, wersja 2, 1999, https://agad.gov.pl/wp-content/uploads/2015/01/isad_ISADv2PL.pdf
22. ISAAR (CPF): Międzynarodowy standard archiwalnych haseł wzorcowych stosowanych do archiwów ciał zbiorowych, osób i rodzin ISAAR (CPF): wersja druga, tłum. A. Laszuk, Warszawa 2006, https://www.ica.org/sites/default/files/CBPS_Guidelines_ISAAR_Second-edition_PL.pdf

Dodatkowa

1. Pomoce ewidencyjno-informacyjne drukowane i opracowania szczegółowe (do wyboru w ramach przygotowania prezentacji grupowej).

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**
Ćwiczenia laboratoryjne	30
Studiowanie literatury	20

Pozostałe godziny w kontakcie	10
Przygotowanie projektu	15
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 75
Liczba punktów ECTS	**ECTS** 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut